

Historisch overzicht vanaf 1900

15 maximumscore 2

Bij de Centralen hoorden 3, 4 en 6.

Bij de Geallieerden hoorden 1, 2 en 5.

indien zes antwoorden juist

2

indien vijf of vier antwoorden juist

1

indien minder dan vier antwoorden juist

0

16 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Veel Duitsers waren enthousiast om oorlog te voeren, omdat het **nationalisme** ervoor gezorgd had dat ze trots waren (geworden) op hun eigen land. Die trots bleek ook uit het **militarisme**, zoals een sterk Duits leger en het militaire aanvalsplan/Von Schlieffenplan. Het enthousiasme en het zelfbewustzijn om ten strijde te trekken werden versterkt door het vormen van een **bondgenootschap** met andere landen, waardoor de bevolking verwachtte/erop vertrouwde dat Duitsland de oorlog snel zou winnen.

indien drie begrippen juist gebruikt

2

indien twee begrippen juist gebruikt

1

indien minder dan twee begrippen juist gebruikt

0

Opmerking

Er mogen alleen scorepunten worden toegekend, als de begrippen in een juiste onderlinge samenhang en betekenis worden gebruikt.

17 maximumscore 2

Eerst 5, dan 3, daarna 1, vervolgens 4 en ten slotte 2.

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder foutloze reeks ontstaat, mag 1 scorepunt worden toegekend.

18 maximumscore 2

• reden 1

1

• reden 3

1

19 maximumscore 2

• begrip 2 (= gelijkschakeling)

1

• begrip 3 (= indoctrinatie)

1

20 D

Vraag	Antwoord	Scores
21	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • het nationaal-socialisme en het communisme • Het verdrag wekte verbazing, omdat Hitler het communisme wilde bestrijden / gebiedsuitbreiding/Lebensraum/Drang nach Osten wilde 	1 1
	<p><i>Opmerking</i> Alleen als bij het eerste antwoord zowel het nationaal-socialisme als het communisme genoemd zijn, mag 1 scorepunt worden toegekend.</p>	
22	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat de Nederlander (min of meer) vrij was/niet verbleef in (Jappen)kampen (terwijl de meeste Nederlanders niet vrij waren/buiten de maatschappij waren geplaatst/in (Jappen)kampen verbleven/krijgsgevangen waren).</p>	
23	C	
24	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat de enorme hoeveelheid schoenen op de foto een symbool geworden is van de omvang van het aantal (Joodse) slachtoffers (in Auschwitz).</p>	
	<p><i>Opmerking</i> Alleen als de relatie tussen de schoenen en de vele slachtoffers wordt gelegd, mag 1 scorepunt worden toegekend.</p>	
25	<p>maximumscore 2</p> <p>Eerst afbeelding 5, dan 3, daarna 2, vervolgens 4 en ten slotte 1.</p>	
	<p><i>Opmerking</i> Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder foutloze reeks ontstaat, mag 1 scorepunt worden toegekend.</p>	
26	C	
27	<p>maximumscore 1</p> <p>(David) Ben-Goerion</p>	
28	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat Herzl (als grondlegger van het zionisme) als politiek doel het stichten van een eigen Joodse staat voor ogen had.</p>	
29	A	
30	B	

Vraag	Antwoord	Scores
31	maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> Sommige Nederlanders vinden het goed dat dit monument er is, want de militairen probeerden rust en orde te brengen/de bevolking te beschermen / vochten in dienst van Nederland/deden hun plicht / waren niet verantwoordelijk voor het politieke beleid van Nederland 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Andere Nederlanders vinden het niet goed dat dit monument er is, want Nederlandse militairen hebben/Nederland heeft daar veel Indonesiërs vermoord/veel geweld gebruikt / Nederland was een bezetter/onderdrukker/kolonisator / er was sprake van oorlog (niet van politieke acties) / het monument heeft een te sterk militaristisch karakter / er zouden ook burgerslachtoffers herdacht moeten worden 	1
	<i>Opmerking</i> <i>Alleen als per antwoord een bijpassend historisch argument wordt gegeven, mogen scorepunten worden toegekend.</i>	
32	A	
33	maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> Het bondgenootschap is de NAVO 	1
	<ul style="list-style-type: none"> De vijand is de Sovjet-Unie/het Oostblok/het Warschaupact/het communisme 	1
34	maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> De prent geeft een juist beeld van de Zesdaagse Oorlog, omdat Israël de oorlog (overtuigend) heeft gewonnen (en ook als overwinnaar wordt afbeeld) / als eerste aanviel/rake klappen uitdeelde / meerdere tegenstanders had/van verschillende kanten werd aangevallen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> De prent geeft een onjuist beeld van de Zesdaagse Oorlog, omdat het lijkt alsof de Arabische landen definitief werden uitgeschakeld / de Arabische landen niet alleen slachtoffers (zoals het lijkt in de tekening), maar ook aanvallers waren / er meer dan de drie afgebeelde landen meededen aan de oorlog 	1
35	maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> De oproep in de prent is mogelijk gemaakt dankzij de Eerste Feministische Golf, omdat die beweging streed voor (passief) kiesrecht voor vrouwen (en dat is hier al bereikt) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> De prent past bij de doelen van de Tweede Feministische Golf, omdat die beweging streed voor een meer gelijke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de politiek / meer actieve vrouwen in de politiek (die gebruikmaken van hun actieve of passieve kiesrecht) 	1

Vraag	Antwoord	Scores
36	B	
37	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om de val van de Berlijnse Muur / de ineenstorting van de Sovjet-Unie / het einde van de Koude Oorlog.	
38	A	
39	maximumscore 2 Afbeelding 1 hoort bij periode b (= 1930-1945). Afbeelding 2 hoort bij periode a (= 1900-1920). Afbeelding 3 hoort bij periode d (= 1980-2000). Afbeelding 4 hoort bij periode c (= 1950-1970). Afbeelding 5 hoort bij periode a (= 1900-1920).	
	indien vijf antwoorden juist	2
	indien vier of drie antwoorden juist	1
	indien minder dan drie antwoorden juist	0
40	C	
41	C	
42	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbeelden van economische redenen zijn (één van de volgende): 1 <ul style="list-style-type: none"> – (Internationale) handel is makkelijker/goedkoper geworden (of een voorbeeld daarvan). – Het betalingsverkeer is makkelijk(er) voor inwoners binnen de EU / één betaalmiddel. – Prijzen kunnen beter met elkaar vergeleken worden. – Er komt een einde aan schommelende wisselkoersen. – Er ontstaat een betere concurrentiepositie ten opzichte van landen als de Verenigde Staten en Japan. • Voorbeelden van politieke redenen zijn (één van de volgende): 1 <ul style="list-style-type: none"> – Er is een intensieve(re) samenwerking/integratie tussen EU-landen. – De eenheid van de EU wordt meer benadrukt (dan de verdeeldheid). – Het is een symbool van Europese identiteit (geworden). – Het is voor enkele landen, zoals Frankrijk en Nederland, 'wisselgeld' voor de Duitse eenheid. – Het zorgt ervoor dat Duitsland niet in haar eentje politieke beslissingen gaat nemen / het houdt Duitsland weg van een 'Alleingang'. 	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

43 maximumscore 1

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

gebeurtenis 1 (= de moord in 1914 op kroonprins Frans Ferdinand);
 een politiek besluit: mobilisatie van het leger / handhaven neutraliteit
 of

gebeurtenis 2 (= de beurskrach van 1929 op Wallstreet);
 een politiek besluit: invoeren van aanpassingspolitiek / stempelen /
 werkverschaffingsprojecten / late devaluatie van de gulden
 of

gebeurtenis 3 (= de Duitse inval in 1940 in Nederland, België, Luxemburg
 en Frankrijk);

een politiek besluit: capitulatie / vlucht van koningin Wilhelmina / regering
 in ballingschap / einde neutraliteit/toenadering tot de geallieerden
 of

gebeurtenis 4 (= de aanslag op de Twin Towers op 11 september 2001);
 een politiek besluit: meedoen aan de strijd tegen terrorisme
 (in NAVO-verband), zoals de inzet van troepen in Afghanistan

Opmerking

*Alleen als na een keuze een juist politiek besluit volgt, mag 1 scorepunt
 worden toegekend.*

44 maximumscore 3

Gebeurtenis 1 speelt zich af in periode b (= 1925-1950).

Gebeurtenis 2 speelt zich af in periode c (= 1950-1975).

Uok als juist beoorde^ln: Gebeurtenis 2 speelt zich af in periode d (= 1975-2000).

Gebeurtenis 3 speelt zich af in periode c (= 1950-1975).

Gebeurtenis 4 speelt zich af in periode d (= 1975-2000).

Gebeurtenis 5 speelt zich af in periode b (= 1925-1950).

Gebeurtenis 6 speelt zich af in periode a (= 1900-1925).

indien zes antwoorden juist

3

indien vijf of vier antwoorden juist

2

indien drie antwoorden juist

1

indien minder dan drie antwoorden juist

0

45 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Begrip 1 (= multiculturele samenleving) past bij het persbericht, omdat het bericht gaat over verschillen tussen culturen/religies onder de Nederlandse bevolking / niet-westerse allochtonen
- Begrip 2 (= secularisatie) past bij het persbericht, omdat de kerk een steeds minder belangrijke rol speelt in het leven van veel mensen

1

1